

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Tiché a soudců JUDr. Renáty Lukešové a JUDr. Filipa Havrdy ve věci

žalobce: **Česká republika – Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových**
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 120 00 Praha 2
Územní pracoviště Střední Čechy, nám. Republiky 3, 110 00 Praha 1

proti

žalovaným: [redacted] narozený [redacted]
[redacted]

2. Mgr. Milan Edelmann, insolvenční správce
sídlem Petržilkova 2707/38, 158 00 Praha 5,
doručovací adresa Chrustenice 208, 267 12 Loděnice,
jako likvidační správce pozůstalosti po
JUDr. V. [redacted] M. [redacted] narozeném [redacted]
naposledy [redacted]

o zaplacení 800 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání insolvenčního správce Mgr. Milana Edelmanna jako likvidačního správce pozůstalosti po zemřelém 2. žalovaném proti rozsudku Okresního soudu v Berouně ze dne 25. 5. 2018, č. j. 6 C 225/2013-340,

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se v napadených výrocích II. a IV. potvrzuje.
- II. Ve vztahu mezi žalobcem a druhým žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marcela Svobodová

Odůvodnění:

1. Okresní soud v Berouně dále jen „soud prvního stupně“, rozsudkem ze dne 25. 5. 2018, č. j. 6 C 225/2013-340, výrokem I. rozhodl o povinnosti prvního žalovaného zaplatit žalobci do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku částku 800 000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 603 860 Kč od 8. 2. 2016 do zaplacení a s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně z částky 196 140 Kč od 25. 5. 2018 do zaplacení s tím, že plněním poskytnutým z likvidační podstaty po JUDr. V [redacted] M [redacted] narozeném dne [redacted] bytem posledně [redacted] [redacted] zemřelém dne [redacted] na tuto pohledávku zaniká v rozsahu tohoto plnění povinnost prvního žalovaného. Výrokem II. bylo určeno, že žalobce má peněžitou pohledávku ve výši 800 000 Kč spolu s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně z částky 603 860 Kč od 8. 2. 2016 do zaplacení a s úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně z částky 196 140 Kč od 25. 5. 2018 do zaplacení, která náleží do likvidační podstaty po JUDr. V [redacted] M [redacted] narozeném dne [redacted] bytem posledně [redacted] [redacted] zemřelém dne 25. 10. 2015, s tím, že plněním poskytnutým prvním žalovaným T [redacted] K [redacted] na tuto pohledávku tato peněžítá pohledávka v rozsahu poskytnutého plnění zaniká. Výrokem III. bylo rozhodnuto tak, že ve vztahu mezi žalobcem a prvním žalovaným je první žalovaný povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení 2 700 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku. Výrokem IV. bylo rozhodnuto tak, že mezi žalobcem a druhým žalovaným nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. Výrokem V. byla prvnímu žalovanému uložena povinnost zaplatit České republice náklady řízení státu 8 510 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet Okresního soudu v Berouně. Výrokem VI. byla prvnímu žalovanému uložena povinnost zaplatit České republice soudní poplatek 40 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku na účet Okresního soudu v Berouně. Soud prvního stupně po provedeném dokazování dospěl k závěru, že první žalovaný a zemřelý druhý žalovaný svým jednáním porušili právní povinnost, v důsledku čehož došlo ke vzniku škody žalobci, a za níž odpovídají žalovaní společně a nerozdílně. Výši škody pak stanovil částkou 800 000 Kč, neboť to byla obvyklá cena nemovitostí stanovená ke dni úmrtí J [redacted] Š [redacted] když nemovitosti by se staly nebýt porušení právní povinnosti žalovanými předmětem dědictví.
2. Proti shora uvedenému rozsudku podal včas odvolání insolvenční správce jako likvidační správce pozůstalosti po zemřelém druhém žalovaném. Namítal předčasnost podané žaloby s tím, že na řešenou věc je třeba aplikovat právní úpravu účinnou do 31. 12. 2013. Podle insolvenčního správce je zjevné, že pokud byla konstatována absolutní neplatnost darovací smlouvy, kterou byly převedeny předmětné nemovitosti zemřelého J [redacted] Š [redacted] na společnost Červený kříž s.r.o., pak nemohlo následně dojít ani k platnému převodu vlastnického práva z obdarovaného na současného vlastníka, když předchozí právní úprava primárně nabytí vlastnického práva od nevlastníka neumožňovala. Pro závěr odvolacího soudu uvedený v předchozím rozhodnutí, že by mohlo být uzavřeno, že současný vlastník nemovitostí C [redacted] M [redacted] nabytí nemovitosti v dobré víře, by muselo být provedeno širší dokazování, než jak bylo učiněno. Soud neprovedl důkazní návrhy na výsledky 1. žalovaného a B [redacted] H [redacted] s odůvodněním jejich nadbytečnosti, a okolnostmi sepsu darovací smlouvy. Dle odvolatele je třeba se zabývat nikoliv pouze okolnostmi uzavřené darovací smlouvy, ale následně i smlouvy kupní. Odvolatel zdůraznil, že žalobkyně ve vztahu k vymožení svého nároku na získání nemovitosti do svého vlastnictví neučinila ničeho, a to i přes zjevnou absolutní neplatnost darovací smlouvy. Žalobkyně nepodala žalobu na určení vlastnictví, nýbrž přistoupila k vymáhání nároku na náhradu škody po žalovaných. 2. žalovaný odkazuje na povahu nároku na náhradu škody s tím, že škoda je způsobilá k vymáhání až v momentě, kdy by se žalobci nepodařilo uvedené nemovitosti získat zpět do svého vlastnictví. Odvolatel nesouhlasil s tím, že na věc nelze aplikovat ustanovení zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci

rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, dále jen zákon o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci“, a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, dále jen „notářský zákon“. Odvolatel má za to, že soud neuvedl konkrétní skutečnosti, ze kterých dovozuje, že zemřelý jednal pouze ke svým soukromým zájmům za účelem získání neoprávněného majetkového prospěchu. Odvolatel je tak přesvědčen, že zemřelý JUDr. M. [redacted] neodpovídá za vzniklou škodu a věc měla být řešena postupem dle úpravy zákona č. 82/1998 Sb. Odvolatel navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadeném výroku II. změnil tak, že žalobu vůči 2. žalovanému zamítne.

3. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání bylo podáno včas osobou k tomu oprávněnou a proti rozhodnutí, proti němuž je přípustné, přezkoumal je v napadeném rozsahu podle § 212 a § 212a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, dále jen „o. s. ř.“, a neshledal odvolání 2. žalovaného opodstatněným.
4. Výrok I., III., V. a VI., týkající se 1. žalovaného nebyly odvoláním napadeny, a nabyly tak samostatně právní moci (§ 206 o. s. ř.).
5. Soud prvního stupně vyšel z takto zjištěného skutkového stavu. J. Š. [redacted] zemřelý dne 2. 1. 2009, byl do 24. 1. 2008 zapsán v Katastru nemovitostí jako výlučný vlastník nemovitostí zapsaných na [redacted]. Dne 23. 1. 2008 byla 2. žalovaným sepsána notářským zápisem č. j. Nz [redacted] darovací smlouva, kterou měl J. Š. [redacted] zastoupen na základě plné moci zmocněncem J. K. [redacted] darovat své nemovitosti obchodní společnosti Červený kříž s.r.o. jednající 1. žalovaným jako svým jednatelem. Právní účinky vkladu práva do Katastru nemovitostí na základě darovací smlouvy nastaly ke dni 24. 1. 2008. Společnost Červený kříž s.r.o., která byla přejmenována na Crux purpurea s.r.o., prodala předmětné nemovitosti kupní smlouvou ze dne 21. 5. 2009, s účinky vkladu práva do Katastru nemovitostí ke dni 27. 5. 2009 kupujícímu O. V. [redacted] narozenému [redacted] za sjednanou kupní cenu 800 000 Kč. J. Š. [redacted] zemřel bez zanechání závěti i zákonných dědiců. Usnesením Okresního soudu v Berouně ze dne 30. 6. 2010 č. j. 22 D 50/2009-73 byla schválena dohoda žalobkyně a věřitelů zemřelého o přenechání předluženého dědictví věřitelům. Stát z dědictví nenabyl žádný majetek, věřitel město [redacted] převzalo na úhradu své pohledávky 689 Kč, Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR převzala na úhradu své pohledávky 690,50 Kč, hnedou páskovou peněženku bez ceny a 2 kusy klíčů. Plná moc, kterou měl zemřelý J. Š. [redacted] zmocnit J. K. [redacted] k podpisu darovací smlouvy byla padělána, a 2. žalovanému bylo známo, že osoba, která se při sepsu notářského zápisu reprezentovala jako J. K. [redacted] zmocněncem J. Š. [redacted] je ve skutečnosti 1. žalovaný, který zároveň vystupoval jako jednatel obdarované společnosti. 1. a 2. žalovaní byli uznáni vinnými, a odsouzeni mimo jiné pro řešenou věc za spáchání trestných činů podvodu, padělání a pozměňování veřejné listiny pravomocným rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 11. 2012, sp. zn. 57 T 3/2012, ve spojení s rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 17. 4. 2013, sp. zn. 9 To 18/2013. V současné době je výlučným vlastníkem předmětných nemovitostí O. V. [redacted]. V současné době Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR, ani město Beroun nenevidují vůči zemřelému J. Š. [redacted] žádnou pohledávku. Ke dni úmrtí J. Š. [redacted] činila hodnota nemovitostí 800 000 Kč.
6. Soudem prvního stupně zjištěný skutkový stav odpovídá provedeným důkazům, odvolací soud se s těmito skutkovými zjištěními ztotožňuje a v právním hodnocení věci z nich nevychází.
7. Ve věci již bylo rozhodnuto rozsudkem Okresního soudu v Berouně ze dne 4. 11. 2014 č. j. 6 C 225/2013-139, kterým byla žaloba proti oběma žalovaným zamítnuta, tento rozsudek byl rozrušen usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 6. 5. 2015, č. j. 25 Co 95/2015-180 a vrácen soudu prvního stupně se závazným právním názorem ohledně vzniku škody.
8. Soud prvního stupně věc právně posoudil dle ustanovení § 3079 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku účinného od 1. 1. 2014, dále jen „o. z.“, dle kterého se právo na náhradu

škody vzniklé porušením povinnosti stanovené právními předpisy, k němuž došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, posuzuje podle dosavadních právních předpisů, a tedy dle zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku platného a účinného do 31. 12. 2013, dále jen „obč. zák.“.

9. Podle § 420 odst. 1 obč. zák. každý odpovídá za škodu, kterou způsobil porušením právní povinnosti.
10. Podle § 438 odst. 1 obč. zák. způsobil-li škodu více škůdců, odpovídají za ni společně a nerozdílně.
11. Podle § 460 obč. zák. se dědictví nabývá smrtí zůstavitele.
12. Podle § 462 obč. zák. dědictví, jehož nenabude žádný dědic, připadne státu.
13. Předpoklady vzniku občanskoprávní odpovědnosti fyzických a právnických osob jsou porušení povinnosti, vznik škody a existence příčinné souvislosti mezi porušením povinnosti a vznikem škody, přičemž zavinění se předpokládá. V řízení před soudem prvního stupně bylo prokázáno, že oba žalovaní porušili právní povinnost, neboť se dopustili podvodu k tíži zemřelého J. Š. Š. který byl posouzen jako trestný čin podvodu spáchaného ve spolupachatelství v souběhu s trestným činem padělání a pozměňování veřejné listiny. Odvolací soud připomíná, že je v civilním řízení rozhodnutím v trestní věci vázán co do základu nároku a co do pasivní legitimace žalovaných, kteří byli v trestním řízení pravomocně odsouzeni (srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 7. 2007, sp. zn. 26 Odo 407/2006, ze dne 29. 5. 2007, sp. zn. 30 Cdo 2705/2006). Jednání žalovaných je tak v příčinné souvislosti se škodou vzniklou žalobkyni, neboť pokud by se žalovaní podvodu nedopustili, nemovitosti zemřelého J. Š. Š. by se staly předmětem dědictví, které by připadlo žalobkyni. Jedině v důsledku podvodného jednání obou žalovaných zemřelý J. Š. Š. pozbyl vlastnictví svých nemovitostí, ty se tak nestaly předmětem dědictví, a žalobkyně je nenabyla. Žalobkyni vznikla škoda v rozsahu částky, o kterou by se její majetek rozrostl, pokud by se žalovaní podvodného jednání nedopustili. Zákonné předpoklady odpovědnosti žalovaných za škodu dle § 420 odst. 1 obč. zák. jsou tak splněny, a oba žalovaní za tuto škodu ve smyslu ustanovení § 438 odst. 1 obč. zák. odpovídají společně a nerozdílně.
14. V řešené věci v důsledku úmrtí 2. žalovaného vstoupil do řízení Mgr. Milan Edelmann, insolvenční správce jako likvidační správce dědictví ze zákona dle § 229 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních, dále jen „z. ř. s.“. Soudem prvního stupně bylo proto správně rozhodnuto o určení existence pohledávky ve vztahu mezi žalobkyní a zemřelým 2. žalovaným.
15. Odvolací soud se ztotožňuje se závěrem soudu prvního stupně, že na řešenou věc ve vztahu k zemřelému 2. žalovanému nelze aplikovat ustanovení zákona o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci a notářského řádu. Podvodné jednání zemřelého 2. žalovaného v řešené věci bylo prokázáno v trestním řízení. 2. žalovaný znal 1. žalovaného, věděl, že se vydává za údajného J. K. předkládá padělané listiny, na základě nichž sepsal falešné notářské zápisy, záznamy i návrhy na vklad do Katastru nemovitostí, a vědomě je předložil příslušnému katastrálnímu úřadu. Jednání 2. žalovaného bylo excesivní a naprosto vybočovalo z výkonu státní moci svěřené zákonem notářům. Není pochyb o tom, že 2. žalovaný se shora popsaného jednání dopustil za účelem získání majetkového prospěchu, neboť byl odsouzen za trestný čin podvodu, padělání a pozměňování veřejné listiny, kterého se dopustil ve spolupráci s 1. žalovaným tak, že ke škodě cizího majetku i jiného, se obohatili tím, že uvedli někoho v omyl tím, že padělali veřejnou listinu, užili ji jako pravou a způsobili takovým činem značnou škodu. Ze strany zemřelého 2. žalovaného nepochybně nešlo o nedbalostní jednání. Oba žalovaní nepochybně svým jednáním sledovali majetkový prospěch, kterého měli dosáhnout prodejem podvodně nabytého majetku.

16. Odvolací námitku, že žaloba je předčasná a žalobkyně se měla domáhat získání předmětných nemovitostí po jejich současném vlastníkovi, považuje odvolací soud za nedůvodnou. V tomto případě vznikla žalobkyni škoda v příčinné souvislosti s porušením právní povinnosti obou žalovaných, která spočívá v tom, že se její majetek nezvětšil, ačkoliv při normálním běhu věcí by se tak stalo.
17. S odkazem na shora uvedené odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně v napadených výrocích jako věcně správný dle § 219 o. s. ř. potvrdil, včetně správně určené výše náhrady nákladů řízení. Žalobkyně sice byla ve sporu před soudem prvního stupně plně úspěšná, ale dle § 203 z. ř. s. ve spojení s § 229 z. ř. s. nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení proti likvidačnímu správci; to neplatí pouze v případě, jde-li o náklady, které vznikly zaviněním likvidačního správce nebo náhodou, která se mu přihodila. Proto žalobkyni nebyl nárok na náhradu nákladů řízení soudem prvního stupně správně přiznán.
18. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1, § 151 odst. 1 a § 142 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 230 z. ř. s., kdy úspěšné žalobkyni nemohla být přiznána náhrada nákladů odvolacího řízení ze shodných důvodů jako před soudem prvního stupně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím Okresního soudu v Berouně. Dovolání je přípustné v případě, že dovolací soud dospěje k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně a nebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak. Dovolání není přípustné proti rozhodnutím v části, týkající se výroku o nákladech řízení (§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.). Dovolání nelze podat z důvodu vad podle § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř.

Praha 12. prosince 2018

JUDr. Renáta Lukešová v. r.
v zastoupení předsedkyně senátu JUDr. Hany Tiché
(z důvodu přeložení na jiný soud)